

Barnen på bilden har ingen koppling till studien

2021-08-27 06:45 CEST

Stor studie om rasism: vart fjärde barn med utländsk bakgrund utsatt för diskriminering eller trakasserier i skolan

Rädda Barnen släpper i dag en rapport om barns erfarenheter och upplevelser av rasism i skolan. Tyvärr visar siffror att många barn bevittnar rasism i skolan. Barn med utländsk bakgrund är särskilt utsatta. Samtidigt uppger barn att vuxenvärlden behöver bli bättre på att agera och prata om rasism i skolan.

I dag släpps rapporten "Vuxna – vad gör dom?" där barn och unga berättar om rasism i skolan och på fritiden. Studien kommer fram till att hälften av

barnen sett rasism i skolan, att många barn är utsatta, att skolan misslyckas med sitt uppdrag att skydda barn från rasism, diskriminering och trakasserier och att skolpersonal behöver bli bättre på att lära sig att se rasism, agera, och skydda barn.

– Alltså det har hänt, till exempel att någon kommer fram till mig och retar mig för min hudfärg. Då kanske jag vill säga till min lärare, eller om man vill säga till sin mamma, och sen tänker man liksom 'äh, det här kommer säkert inte hända igen'. Och sen blir man påverkad och påverkad, och så sliter det liksom isär en, och ändå gör man ingenting för att man tänker bara 'det här är säkert ingenting', säger Toya, som går i femman.

Studien kommer bland annat fram till att:

- Cirka hälften av barnen (48%) har sett eller hört något rasistiskt på sin skola någon gång eller flera gånger. Skolan är jämfört med fritiden den plats där det är störst risk för barn att bevittna och utsättas för rasism.
- Bland barn med utländsk bakgrund är det en betydligt högre andel - vart fjärde barn - som uppger att de har blivit diskriminerad och/eller trakasserad jämfört med barn med svensk bakgrund, där vart sjunde barn uppger det. Skillnaden mellan grupperna består i utsatthet av diskriminering och trakasserier utifrån etnisk eller religiös tillhörighet,
- Bland barn som är troende muslimer är det något mer än var fjärde (27 %) som uppger att de blivit diskriminerade och/eller trakasserade till skillnad från var sjätte bland icke-troende eller kristna.
- Vart femte barn med utländsk bakgrund är orolig för att bli retad utifrån etnisk tillhörighet.

I rapporten lyfts också flera berättelser från barn som medverkat i studien och från ungdomar i Rädda Barnens verksamheter. En av ungdomsambassadörerna säger så här:

– En idrottslärare brukade säga att vi tjejer inte kan ha på oss slöja på gympan. Men det gick ju hur bra som helst. Jag var en av de snabbaste tjejerna i klassen och jag hade på mig min slöja, säger en 17-årig ungdomsambassadör.

Studien visar att skolan är den plats där barn blir mest utsatta för

diskriminering, framförallt från andra barn men även från vuxna. Rädda Barnen möter både elever och personal i skolans värld som vittnar om att trakasserier är så vanliga att man inte längre reagerar på dem. I värsta fall leder detta till att personal på skolan bagatelliserar rasistiskt beteende eller till och med själva utsätter barn. Det är troligt att även barn lär av vuxenvärlden att förneka och förminska förekomst av rasism, något som också fokusgruppsstudien visar.

– Det är oacceptabelt att barn inte blir tagna på allvar av vuxenvärlden när de berättar om rasism, diskriminering och trakasserier som de upplever eller bevittnar. Vuxnas tystnad eller bagatelliserande blir ytterligare ett svek som kan sätta djupa spår. Här behöver vuxenvärlden bli bättre på att lyssna och ta barns berättelser, känslor och erfarenheter på allvar, säger Helena Thybell, generalsekreterare på Rädda Barnen.

Barnen i studien har fyra tydliga uppmaningar till vuxna:

- Bli bättre på att se rasism i skolan!
- Ingrip så fort du ser rasism – men gör det varsamt!
- Uppmärksamma rasism genom att lyssna, förstå och respektera barns känslor!
- Föregå med gott exempel och visa barn hur de kan agera antirasistiskt!

Rädda Barnen har flera rekommendationer i rapporten riktade till regeringen, Skolverket och skolan för att möjliggöra för skolan ska fullfölja sitt uppdrag att skydda barn från rasism. En av rekommendationerna är att formulera ett tydligt kunskapskrav i läroplanen om diskriminering och rasism. Det måste bli tydligt för alla skolor att eleverna ska lära sig om rasism och diskriminering utifrån de olika diskrimineringsgrunderna. En annan är att höja kompetensen hos skolpersonalen vad gäller rasism generellt, och hur man förbygger den specifikt och att avsätta mer resurser för att arbeta med likabehandling.

Studien är baserad på en enkätstudie med 1117 svar från elever i femteklass på 32 skolor runt om i landet samt fokusgruppintervjuer med 33 barn i femteklass.

Denna rapport är en del av Rädda Barnens och Rädda Barnens Ungdomsförbunds projekt Unga röster om

diskriminering. Projektet har finansierats av Europeiska Unionens program för rättigheter, jämlikhet och medborgarskap (REC 2014–2020).

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33